

Cynrychiolwyr Etholedig (Gwahardd Twyll)

[FEL Y'I CYFLWYNWYD]

CYNNWYS

- 1 Trosedd o dwyll
- 2 Trosedd o wneud honiad ffug
- 3 Teitl byr, dyfodiad a chwmpas

[FEL Y'I CYFLWYNWYD]

MESUR

ER MWYN

Creu troseddau yng nghyswllt cyhoeddi datganiadau ffug neu gamarweiniol gan gynrychiolwyr etholedig; ac at ddibenion cysylltiedig.

DEDDFER gan Ardderchocaf Fawrhydi y Brenin, gyda chynghor a chaniatâd yr Arglwyddi Ysbrydol a Daearyl, ac aelodau Tŷ'r Cyffredin, sydd wedi ymgynnull yn y Senedd bresennol hon, a thrwyddynt a thrwy eu hawdurdod, fel a ganlyn:-

1 Trosedd o dwyll

- (1) Bydd yn drosedd i gynrychiolydd etholedig sy'n gweithredu felly wneud datganiad cyhoeddus y gŵyr sy'n gamarweiniol, ffug neu dwyllodrus.
- (2) Yn y Ddeddf hon, mae "cynrychiolydd etholedig" yn cynnwys — 5
 - (a) Aelod Seneddol;
 - (b) Aelod o Senedd yr Alban,
 - (c) Aelod o Senedd Cymru,
 - (d) Aelod o Gynulliad Gogledd Iwerddon,
 - (e) Comisiynydd Heddlu a Throsedd, 10
 - (f) maer etholedig.
- (3) Yn y Ddeddf hon, golyga "datganiad cyhoeddus" ddatganiad llafar neu ysgrifenedig a wneir gan gynrychiolydd etholedig i'r cyhoedd a fwriedir i hysbysu'r cyhoedd am—
 - (a) ffeithiau perthnasol sy'n wybyddus i'r cynrychiolydd etholedig, neu 15
 - (b) gam penodol y bwriada'r cynrychiolydd etholedig gymryd.
- (4) Yn y Ddeddf hon, mae "datganiadau cyhoeddus" yn cynnwys datganiadau a wneir trwy — 20
 - (a) gyfryngau cymdeithasol,
 - (b) darlledu,
 - (c) podlediad, a
 - (d) deunydd etholiadol argraffedig, ond nid y rhain yn unig.
- (5) Bydd rhywun a geir yn euog o drosedd dan isadran (1), o'i gollfarnu'n ddiannod, yn wynebu dirwy heb fod yn uwch na lefel 5 ar y gyfradd safonol a'i h/anghymhwysu rhag 25

sefyll mewn etholiad i'r sefydliadau a'r swyddi a restrir yn isadran (2) am gyfnod o hyd at 10 mlynedd.

- (6) Bydd yn amddiffyniad i unrhyw un a gyhuddir o drosedd dan isadran (1) ddangos, adeg y drosedd—
- (a) nad oedd yn gwybod, neu na fuasai'n rhesymol disgwyl iddi/o wybod, fod y datganiad cyhoeddus yn gamarweiniol, ffug neu dwyllodrus; 5
 - (b) na fu ganddi/o unrhyw ran mewn achosi na chaniatáu gwneud y datganiad cyhoeddus;
 - (c) ei b/fod wedi cymryd gofal rhesymol i sicrhau bod y datganiad cyhoeddus yn gywir; neu 10
 - (d) iddo/i weithredu er budd diogelwch cenedlaethol.
- (7) Rhaid cychwyn achosion am unrhyw drosedd o'r fath ymhen 5 mlynedd o ddyddiad y gwnaed y datganiad cyhoeddus.
- (8) Ni ddylid cychwyn unrhyw achosion am drosedd dan yr adran hon yng Nghymru na Lloegr heb gydsyniad y Cyfarwyddwr Erlyniadau Cyhoeddus. 15
- (9) Ni ddylid cychwyn unrhyw achosion am drosedd dan yr adran hon yng Ngogledd Iwerddon heb gydsyniad Cyfarwyddwr Erlyniadau Cyhoeddus Gogledd Iwerddon.

2 Trosedd o wneud honiad ffug

- (1) Bydd yn drosedd i unrhyw un yn fwriadol wneud cwyn neu honiad ffug, dibwys neu wamal fod trosedd dan adran 1 wedi ei chyflawni. 20
- (2) Bydd rhywun a geir yn euog o drosedd dan isadran (1) o'i gollfarnu'n ddiannod, yn wynebu dirwy heb fod yn uwch na lefel 3 ar y gyfradd safonol.

3 Teitl byr, dyfodiad a chwmpas

25

- (1) Gellir galw'r Ddeddf hon yn Ddeddf Cynrychiolwyr Etholedig (Gwahardd Twyll) 2022.
- (2) Daw'r Ddeddf hon i rym ar derfyn y cyfnod o chwe mis yn cychwyn ar ddiwrnod ei phasio.
- (3) Mae'r Ddeddf hon yn ymestyn i Gymru a Lloegr, yr Alban a Gogledd Iwerddon. 30

Cynrychiolwyr Etholedig (Gwahardd Twyll)

[FEL Y'I CYFLWYNWYD]

M E S U R

ER MWYN

Creu troseddau yng nghyswllt cyhoeddi datganiadau ffug neu gamarweiniol gan gynrychiolwyr etholedig; ac at ddibenion cysylltiedig.

*Cyflwynwyd gan Liz Saville Roberts
cefnogwyd gan Richard Thomson, Caroline Lucas,
Claire Hanna, Bell Ribeiro-Addy, Stephen Farry,
Hywel Williams a Ben Lake.*

Gorchmynnwyd gan Dŷ'r Cyffredin, i'w
Argraffu, 28 Mehefin 2022.

© Hawlfraint Seneddol Tŷ'r Cyffredin 2022
Gellir atgynhyrchu'r cyhoeddiad hwn dan delerau'r Drwydded Seneddol Agored, a gyhoeddir ar
www.parliament.uk/site-information/copyright

CYHOEDDWDYD TRWY AWDURDOD Tŷ'R CYFFREDIN